

Moisès i la tradició oral

Dc, 21/10/2020 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

Gran part del capítol 22 de l'evangeli de Mateu està dedicat a exposar un seguit de controvèrsies de Jesús amb els grups social i religiosament més rellevants: els saduceus li fan una pregunta sobre la resurrecció (vv. 23-33), els fariseus sobre el tribut al cèsar (vv. 15-22), sobre la filiació messiànica (vv. 41-46) i sobre quin és el manament més gran de la Llei. És el text que llegim a l'evangeli d'aquest diumenge (Mt 22,34-40).

L'evangeli de Mateu es va escriure després de la destrucció de Jerusalem (70 dC.). Desaparegut el culte del temple i la influència de la classe sacerdotal, prengueren força el rabinisme i el prestigi, estudi i desenvolupament de la Llei mosaica. Aquesta podia presentar algunes contradiccions internes i també dificultats alhora de complir i posar en pràctica el que estava manat (Mt 23,4). A més d'això anaven sorgint un seguit de circumstàncies de la vida que demanaven establir nous criteris de conducta i comportament. Calia una autoritat acreditada que determinés de forma fixa quines interpretacions de la Llei escrita havien de passar a ser d'obligat compliment. Així, doncs, amb el temps van anar sorgint un gran nombre de decisions legals dotades d'igual força que la Llei escrita. Al costat de la Torà escrita s'anà configurant un aplec normatiu de dret comú que en terminologia rabínica s'anomenà: "halakà" (que vol dir caminada).

De seguida es va plantejar l'interrogant que es preguntava si les lleis reunides en la Torà escrita tenen totes el mateix valor. Alguns rabins distingiren entre manaments pesats i lleugers. Dins l'halakà s'hi distingeixen diverses categories de normes. N'hi ha algunes tradicionals que enllacen expressament amb Moisès; hi ha també el corpus de l'halakà pròpiament dit; hi ha, a més, certes normes considerades com instruccions dels escribes. Les normes de les tres categories són vinculants, però la seva autoritat és gradual: més importants les del primera apartat, menys les del segon i de rang clarament inferior les del tercer. Això explica la pregunta que li feren a Jesús. Els fariseus, fermes defensors de que la Torà oral té el seu origen en Moisès, preguntaren a Jesús a fi que es posicionés en el debat perquè el es coïa de fons en aquest debat era fins a quin punt la Torà oral tenia origen en la revelació que Déu havia fet a Moisès al Sinaí.

El text diu que l'expert en lleis preguntà a Jesús per provar-lo. Donaria recolzament a la tradició oral considerant que aquesta tenia el seu origen en Moisès proclamant un manament d'aquesta tradició com a més important, o no?. Faria passar un manament novell per sobre la indiscutible autoritat de la Llei escrita o menystindria l'autoritat de Moisès reconeguda ja en els manaments de la Llei oral?. Aquí rau el verí de la pregunta.

Al respondre Jesús no remet als manaments en tant que escrits en fredes taules pedra, sinó que recorda el "Shema Israel", "Escolta Israel" (Dt 6,4-5), el manament resat, proclamat i viscut per la religiositat jueva més sagrada i que posa Déu per sobre de tot. Hi afegeix un text Levític (19,18) que exigeix l'amor als altres. Jesús posa aquests dos manaments com a fonament de tota la Llei i els profetes. Jesús ve a dir als seus oponents: vosaltres que a través de raonaments i deduccions i de comparacions, il·lacions i connexions entre textos heu arribat a elaborar un conjunt de preceptes que constitueixen la Llei oral, amb la mateixa habilitat i

perícia us heu d'aplicar a tenir com a principis fonamentals i orientadors l'amor a Déu i l'amor als altres.

Diumenge 30 durant l'any. 25 d'Octubre de 2020.